

ДАЙДЖЕСТ НОВАЦІЙ ЗАКОНОДАВСТВА ТА ОПОДАТКУВАННЯ

DIGEST OF INNOVATIONS OF LEGISLATION AND TAXATION

Основні засоби внесено до статутного капіталу

Північне міжрегіональне управління ДПС по роботі з великими платниками податків 28 червня 2022 р. повідомило, що порядок розрахунку амортизації основних засобів або нематеріальних активів для визначення об'єкта оподаткування наведено у п. 138.3 ст. 138 Податкового кодексу України (ПКУ).

Відповідно до п.п. 138.3.1 п. 138.3 ст. 138 ПКУ розрахунок амортизації основних засобів та нематеріальних активів здійснюється згідно з національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (НП(С)БО) або міжнародних стандартів фінансової звітності з урахуванням обмежень, встановлених п.п. 14.1.138 п. 14.1 ст. 14 розд. I ПКУ, п.п. 138.3.2 – 138.3.4 п. 138.3 ст. 138 ПКУ. У такому розрахунку застосовуються методи нарахування амортизації, передбачені П(С)БО.

Для розрахунку амортизації відповідно до положень п. 138.3 ст. 138 ПКУ визначається вартість основних засобів та нематеріальних активів без урахування їх переоцінки (дооцінки/уцінки), проведеної відповідно до П(С)БО.

Амортизація не нараховується за період невикористання (експлуатації) основних засобів у господарській діяльності у зв'язку з їх консервацією.

Згідно з п.п. 138.3.2 п. 138.3 ст. 138 ПКУ не підлягають амортизації та проводяться за рахунок відповідних джерел:

- вартість гудвілу;
- витрати на придбання/самостійне виготовлення невиробничих основних засобів, невиробничих нематеріальних активів;
- витрати на ремонт, реконструкцію, модернізацію або інші покращення невиробничих основних засобів, невиробничих нематеріальних активів.

Терміни «невиробничі основні засоби», «невиробничі нематеріальні активи» означають відповідно основні засоби, нематеріальні активи, не призначені для використання у господарській діяльності платника податку.

Нормами НП(С)БО 7 «Основні засоби», затвердженого наказом Міністерства фінансів України № 92 від 27.04.2000 р. зі змінами та доповненнями та НП(С)БО 8 «Нематеріальні активи», затвердженого наказом Міністерства фінансів України № 242 від 18.10.1999 зі змінами та доповненнями, визначено відображення вартості основних засобів та нематеріальних активів, внесених до статутного фонду підприємства та нарахування амортизації на них.

П. 7 НП(С)БО 7 та п. 10 НП(С)БО 8 встановлено, що придбані (створені) основні засоби та нематеріальні активи зараховуються на баланс підприємства за первісною вартістю.

Первісною вартістю основних засобів, що внесені до статутного капіталу підприємства, визнається погоджена засновниками (учасниками) підприємства їх

справедлива вартість з урахуванням витрат, передбачених п. 8 НП(С)БО 7 (абзац другий п. 10 НП(С)БО 7).

Відповідно до п. 8 НП(С)БО 7 первісна вартість об'єкта основних засобів складається з нижче перелічених витрат:

- суми, що сплачують постачальникам активів та підрядникам за виконання будівельно-монтажних робіт (без непрямих податків);
- суми ввізного мита;
- суми непрямих податків у зв'язку з придбанням (створенням) основних засобів (якщо вони не відшкодовуються підприємству);
- реєстраційні збори, державне мито та аналогічні платежі, що здійснюються у зв'язку з придбанням (отриманням) прав на об'єкт основних засобів;
- витрати зі страхування ризиків доставки основних засобів;
- витрати на транспортування, установку, монтаж, налагодження основних засобів;
- інші витрати, безпосередньо пов'язані з доведенням основних засобів до стану, в якому вони придатні для використання із запланованою метою.

Первісною вартістю нематеріальних активів, внесених до статутного капіталу підприємства, визнається погоджена засновниками (учасниками) підприємства їх справедлива вартість з урахуванням витрат, передбачених п. 11 НП(С)БО 8 (п. 14 НП(С)БО 8).

Абзацом першим п. 11 НП(С)БО 8 встановлено, що первісна вартість придбаного нематеріального активу складається з ціни (вартості) придбання (крім отриманих торговельних знижок), мита, непрямих податків, що не підлягають відшкодуванню, та інших витрат, безпосередньо пов'язаних з його придбанням та доведенням до стану, в якому він придатний для використання за призначенням.

З урахуванням зазначеного, у податковому обліку не передбачено обмежень до нарахування амортизації на основні засоби та нематеріальні активи, внесені до статутного фонду підприємства, тому такі основні засоби та нематеріальні активи, які призначені для використання у господарській діяльності платника податку, підлягають амортизації згідно з п. 138.3 ст. 138 ПКУ.

Водночас амортизації підлягає погоджена засновниками (учасниками) підприємства їх справедлива вартість з урахуванням витрат, передбачених п. 8 НП(С)БО 7 та п. 11 НП(С)БО 8 (п. 10 НП(С)БО 7, п. 14 НП(С)БО 8).

Умови формування податкового кредиту в отриманні послуг від нерезидента за податкові періоди лютий-травень 2022 р. за відсутності можливості реєстрації податкової накладної в ЄРПН?

За статтею Головного управління ДПС в Івано-Франківській обл. від 29 червня 2022 р., за податкові періоди з лютого до травня 2022 р. за операціями з придбання послуг, що постачаються нерезидентами, місце постачання яких є митна територія України та за якими в Єдиному реєстрі податкових накладних (ЄРПН) не за-

реєстровано податкові накладні, платники податку – отримувачі таких послуг мають право на віднесення сум ПДВ за даними операціями до податкового кредиту відповідного звітного (податкового) періоду на підставі наявних у платника первинних (розрахункових) документів, складених платником податку за операціями з придбання таких послуг (п. 32 прим. 2 підрозд. 2 розд. XX ПКУ). Про це інформують в Головному управлінні ДПС в Івано-Франківській області.

Так, податковий кредит може бути сформований виключно у разі нарахування таким отримувачем послуг податкових зобов'язань з ПДВ та відображення їх у податковій декларації за відповідний звітний (податковий) період.

Як сформувати податковий кредит

На сайті «Загальнодоступного інформаційно-довідкового ресурсу ДПС України» було зауважено, що відповідно до п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ платники податків, які мають можливість своєчасно виконувати податкові обов'язки з дотримання термінів, зокрема, реєстрації у відповідних реєстрах податкових накладних, розрахунків коригування, звільняються від відповідальності за несвоєчасне виконання таких обов'язків, граничний термін виконання яких припадає на період, починаючи з 24 лютого 2022 р. до 27 травня 2022 р. – дня набрання чинності Законом України № 2260-IX від 12 травня 2022 р. «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей податкового адміністрування податків, зборів та єдиного внеску під час дії воєнного, надзвичайного стану», за умови реєстрації такими платниками податкових накладних та розрахунків коригування в ЄРПН до 15 липня 2022 р.

У п.п. 69.1 прим. 1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ передбачено, що платники ПДВ зобов'язані забезпечити у строки, встановлені п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, реєстрацію податкових накладних та розрахунків коригування в ЄРПН, граничний термін реєстрації яких припадає на періоди, зазначені у п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, та уточнити (привести у відповідність) податковий кредит, задекларований платниками на підставі наявних у платника первинних (розрахункових) документів, з урахуванням даних податкових накладних та/або розрахунків коригування, зареєстрованих в ЄРПН.

У п.п. 69.9 п. 69 підрозд. 10 розд. XX ПКУ передбачено, що для платників податків та контролюючих органів зупиняється перебіг строків, визначених податковим законодавством та іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, крім:

- дотримання строків реєстрації податкових накладних, розрахунків коригування до них в ЄРПН, подання звітності, зокрема звітності, передбаченої п. 46.2 ст. 46 ПКУ, сплати податків та зборів платниками податків;

- строків проведення камеральних перевірок, складання актів, подання та розгляду заперечень, визначення грошових зобов'язань, прийняття, надсилання та оскарження податкового повідомлення-рішення за результатами камеральних перевірок, нарахування пені;

- строків проведення фактичних та документальних позапланових перевірок, складання актів, подання та розгляду заперечень, додаткових документів та пояснень, визначення грошових зобов'язань, прийняття, надсилання та оскарження податкового повідомлення-рішення, адміністративного арешту майна за результатами фактичних перевірок.

Крім того, відповідно до вимог п. 198.6 ст. 198 ПКУ, якщо платник податку не включив у відповідному звітному періоді до податкового кредиту суму ПДВ на підставі отриманих податкових накладних / розрахунків коригування до таких податкових накладних, зареєстрованих в ЄРПН, таке право зберігається за ним протягом 365 календарних днів з дати складення податкової накладної/розрахунку коригування.

Отже, якщо платником податку не сформовано податковий кредит на підставі наявних у платника первинних (розрахункових) документів за операціями, які відбулись в період лютий-травень 2022 р. та не подано декларації за вказані звітні періоди, то сума ПДВ, відображена у податкових накладних, складених за такими операціями та зареєстрованими постачальником в ЄРПН до 15.07.2022 р., може бути включена до складу податкового кредиту вказаних звітних періодів або наступних звітних періодів протягом 365 календарних днів з дати складання таких податкових накладних з урахуванням зупинення термінів, визначених п.п. 69.9 п. 69 підрозд. 10 розд. XX ПКУ.

Чи можуть бути включені до обрахунку суми бюджетного відшкодування суми ПДВ, включені до складу податкового кредиту за операціями з придбання товарів, знищених внаслідок бойових дій та як використовуються такі суми ПДВ?

У Головному управлінні ДПС в Івано-Франківській обл. інформують, що відповідно до п.п. 69.29 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ суми ПДВ, включені до складу податкового кредиту у здійсненні операцій з придбання товарів, які у подальшому знищено, (втрачено) внаслідок дії обставин непереборної сили у період дії воєнного стану, не включаються до обрахунку суми бюджетного відшкодування.

Такі суми ПДВ, зараховуються до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду до їх повного погашення за рахунок податкових зобов'язань.

31 січня 2023 р. діятиме нова форма податкової декларації про майновий стан і доходу

Починаючи з 1 січня 2023 р. в Україні діятиме нова форма податкової декларації про майновий стан і доходи та інструкція з її заповнення. Нововведення передбачено наказом Міністерства фінансів України № 143 від 17.05.2022.

До податкової Декларації додано нові додатки.

Зокрема:

- «Додаток Ф4» – розрахунок податкових зобов'язань з податку на доходи фізичних осіб та військового збору, оподатковуваних доходів від продажу протягом податкового року об'єкта(ів) нерухомого та/або рухомого майна;
- «Додаток МПЗ» – розрахунок загального мінімального податкового зобов'язання за податковий рік,

що розраховується фізичними особами-підприємцями (крім осіб, що обрали спрощену систему оподаткування) – власниками, орендарями, користувачами на інших умовах (зокрема на умовах емфітевзису) земельних ділянок, віднесених до сільськогосподарських угідь.

Відповідальність за заниження податкового зобов'язання

Головне управління ДПС в Івано-Франківській обл. інформувало, що у разі заниження платником у податковій декларації з податку на прибуток підприємств за I кв. 2022 р. податкового зобов'язання з податку на прибуток підприємств та самостійного виправлення в уточнюючому розрахунку до такої податкової декларації за цей період у податкових періодах до 25 липня 2022 р., то такий платник звільняється від штрафів та пені.

Зауважимо, що таке звільнення від відповідальності не застосовується до платника податків у разі виправлення помилок за звітний період – 2021 р.

Нагадаємо, що Законом України № 2260-IX від 12 травня 2022 р. визначено, що у разі самостійного виправлення платником податків у податкових періодах до 25 липня 2022 р. з дотриманням порядку, вимог та обмежень, зазначених ст. 50 ПКУ (№ 2755-VI від 02 грудня 2010 р.), помилок, що призвели до заниження податкового зобов'язання у звітних (податкових) періодах, що припадають на період дії воєнного стану, такі платники звільняються від нарахування та сплати штрафних санкцій та пені.

Чи може платник податку повернути на рахунок у системі електронного адміністрування ПДВ надміру сплачену суму податку, яка виникла у зв'язку з уточненням показників податкової звітності?

У разі виникнення надміру сплаченої суми податкових зобов'язань з ПДВ, що виникла у зв'язку з уточненням показників податкової звітності та зарахована до бюджету з рахунку в системі електронного адміністрування ПДВ (далі – електронний рахунок), – платник податку може повернути таку суму на електронний рахунок, якщо така сума зарахована до бюджету з електронного рахунку.

У п. 43.3 ст. 43 ПКУ встановлено, що обов'язковою умовою для здійснення повернення сум грошового зобов'язання та пені є подання платником податків заяви про таке повернення (крім повернення надміру утриманих (сплачених) сум податку з доходів фізичних осіб, які повертаються контролюючим органом на підставі поданої платником податків податкової декларації за звітний календарний рік за результатами проведення перерахунку його загального річного оподаткованого доходу) протягом 1095 днів від дня виникнення помилково чи надміру сплаченої суми.

Затвердження форми Звіту про контрольовані іноземні компанії

На офіційному вебпорталі ДПС України розміщено проект наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження форми Звіту про контрольовані іноземні компанії, скороченої форми Звіту про контрольовані іноземні компанії, Порядку заповнення Звіту про контрольовані іноземні компанії, скороченої форми Звіту

про контрольовані іноземні компанії і подання до контролюючого органу та змін до форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємств» (далі – проект наказу).

Зауваження та пропозиції до проекту наказу від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань приймаються протягом одного місяця від дати його розміщення на офіційному вебпорталі ДПС на адресі розробника: поштово (Львівська площа, буд. 8, Київ, 04655), а також на поштову адресу Державної регуляторної служби України (вул. Арсенальна, буд. 9/11, м. Київ, 01011).

Зміни до ПКУ та інших законів України

27 червня 2022 р. у ВРУ зареєстровано законопроект №7493 "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо врегулювання процедури узгодження бюджетного відшкодування податку на додану вартість за періоди до серпня 2022 року та впровадження фіксації технічними приладами та/або технічними засобами окремих фактів, що є підставами для анулювання ліцензій на оптову і роздрібну торгівлю алкогольними напоями, тютюновими виробами, рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, пальним".

Як було сказано у пояснювальній записці, суть законопроекту полягає у:

- врегулюванні технічних неузгоджень ПКУ стосовно можливості податкових органів здійснювати камеральні та документальні перевірки з питань бюджетного відшкодування ПДВ за періоди до лютого 2022 р.;

- встановленні запобіжень від потенційно незаконних дій службових осіб податкових органів з безпідставного анулювання ліцензій на оптову та роздрібну торгівлю підакцизними товарами за окремими фактами.

- забезпеченні справедливої підходу до здійснення камеральних і документальних перевірок з питань бюджетного відшкодування ПДВ за періоди лютий-липень 2022 року.

Законопроектом №7493 пропонуються:

1. Зміни у ПКУ:

- виключити перше речення абзацу першого п. 69.11 підрозд. 10 розд. XX ПКУ про зупинення до 21 липня 2022 р. дії пунктів 200.10-200.12 ПКУ. До речі, цим реченням визначено терміни проведення таких перевірок та процедури відшкодування;

- встановити окремі періоди для проведення податкових камеральних перевірок пдеклараций з ПДВ та уточнюючих розрахунків до них за звітні податкові періоди лютий-липень 2022 р. А точніше за звітні податкові періоди:

- лютий 2022 р. – розпочинаються 21 липня 2022 р. та завершуються не пізніше 3 серпня 2022 р.;

- березень 2022 р. – розпочинаються 4 серпня 2022 р. та завершуються не пізніше 17 серпня 2022 р.;

- квітень 2022 року – розпочинаються 18 серпня 2022 р. та завершуються не пізніше 31 серпня 2022 р.;

- травень 2022 р. – розпочинаються 1 вересня 2022 р. та завершуються не пізніше 14 вересня 2022 р.;

- червень 2022 р. – розпочинаються 15 вересня 2022 р. та завершуються не пізніше 28 вересня 2022 р.;

- липень 2022 р. – розпочинаються 29 вересня 2022 р. та завершуються не пізніше 12 жовтня 2022 р.

2. Також внести зміни до Закону № 481/95-ВР:

– внести зміни до ст. 15 шляхом викладення у новій редакції абзаців 12-го та 14-го ч. 52 про впровадження фіксації технічними приладами та/або технічними засобами окремих фактів, що є підставами для анулювання ліцензій на оптову і роздрібну торгівлю алкогольними напоями, тютюновими виробами, рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, паливом.

У разі прийняття цей Закон набере чинності з дня, наступного за днем його опублікування. З 29 червня 2022 р. законопроект № 7493 опрацьовується у комітеті.

Внесення змін до ПКУ про перегляд окремих пільг з оподаткування.

1 липня 2022 р. набув чинності Закон № 2325, який скасовує пільги зі сплати ПДВ, акцизу та ввізного мита на імпортовані товари (крім палива) і відновлює оподаткування транспортних засобів.

30 червня 2022 р. Президент України підписав Законопроект № 7418, яким передбачено зміни до ПКУ та інших законодавчих актів України про перегляд окремих пільг з оподаткування.

Законом скасовуються пільги зі сплати ПДВ, акцизу та ввізного мита на імпортовані товари (крім палива) і відновлюється оподаткування транспортних засобів, що ввозяться громадянами, та товарів, що ввозяться платниками єдиного податку (ЄП) I-III групи, а також надає Уряду можливість встановлювати дзеркальні пільги на мита на іноземні товари, які звільнені з боку торговельних партнерів для України.

Як повідомив народний депутат Ярослав Железняк, для підприємств, які ввозили, було відсутнє мито на товари. Для спрощенців, відсутнє і мито, і ПДВ.

За період квітень-червень 2022 р. завезено загалом біля 1,208 млн тон на суму 3,3 млрд дол. Орієнтовна сума наданої податкової та митної пільги на товари – 15,8 млрд грн.

До п'яти найбільш завезених «спрощенцями» товарів, відносяться: мобільні телефони (128 млн дол), помідори (40 млн дол), трактори (35 млн дол), свинина (31 млн дол), шини (29 млн дол).

ДПСУ оновила «Єдине вікно подання електронної звітності»

Державна податкова служба (ДПС) України на своєму вебсайті виклала оновлення до спеціалізованого клієнтського програмного забезпечення для формування та подання звітності до «Єдиного вікна подання електронної звітності» до версії 1.30.8.0 станом на 17.06.2022 р.

З метою забезпечення приймання та оброблення форм електронних документів, які доопрацьовано згідно з вимогами Порядку подання ДПС України інформації з Державного реєстру фізичних осіб-платників податків про доходи фізичних осіб на запити Національного антикорупційного бюро України, затвердженого наказом Міністерства фінансів України, Національного антикорупційного бюро України №433/105 від 29.07.2021 р. та Порядку надання ДПС України інформації з Державного реєстру фізичних осіб-платників податків про доходи фізичних осіб на запити Державного бюро розслідувань, затвердженого наказом Міністерства фінансів України, Державного бюро розслідувань №557/555 від 22.10.2021 р. додано нові версії документів:

– J1603502 – *Запит на отримання інформації з Державного реєстру фізичних осіб-платників податків* про джерела та суми доходів, отриманих фізичними особами від податкових агентів, та/або суми доходів, отриманих самозайнятими особами, а також суму річного доходу, задекларованого фізичною особою в податковій декларації про майновий стан і доходи;

– J1703502 – *Відповідь на запит*. Відомості з Державного реєстру фізичних осіб-платників податків про суми доходів, нарахованих фізичній особі податковим агентом, та/або суми доходів, отриманих самозайнятими особами, а також суму річного доходу, задекларованого фізичною особою в податковій декларації про майновий стан і доходи

Оптимізація трудових відносин з липня 2022 р.

Проект Закону про внесення змін до деяких законів України про оптимізацію трудових відносин №7251 прийнято на другому читанні. Як повідомив у своєму офіційному телеграм каналі народний депутат Ярослав Железняк, 262 народних депутати проголосували за ухвалення Закону.

Як відомо, Закон набере чинності з дня, наступного за днем його опублікування. На даний момент Закон передано на підпис Президенту України.

На жаль, кінцевий текст Закону поки не оприлюднено, **але основні зміни, передбачені законопроектом, є відомими.**

В наш військовий час у більшості роботодавців з'являються питання про розірвання трудових договорів. Тому відповідно до законопроекту буде можливим такий варіант, як розірвання трудових відносин у випадку відсутності працівника на роботі та інформації про причини такої відсутності понад чотири місяці.

Зaproвадити додаткову підставу для звільнення працівника – неможливість забезпечувати працівникові умови праці, внаслідок того, що необхідні для виконання роботи зазначеним працівником виробничі, організаційні, технічні потужності, засоби виробництва або майно власника, або уповноваженого ним органу знищені в результаті бойових дій, а також ввести особливу процедуру вивільнення таких працівників.

Уточнено порядок та умови застосування механізму призупинення дії трудового договору, враховуючи виявлені непорозуміння стосовно підстав та мети його впровадження, а також уникнення можливих ризиків зловживань з боку роботодавців та забезпечення трудових гарантій працівників в умовах воєнного стану.

Також враховуючи військовий стан, дуже незручно працювати очно. Існує багато працівників, що вимушено залишили свої робочі місця та працевлаштовуються на іншій роботі. Законопроект є способом прискорення переходу до обліку трудової діяльності працівника в електронній формі, визначається поняття сумісництва, що забезпечить можливість працівникам, на законній підставі, працювати віддалено.

Враховуючи ймовірні труднощі з виплатою заробітної плати, коли велика кількість працівників знаходиться у відпустках без збереження заробітної плати або взагалі призупиненими трудовими договорами, на цей період будуть скасовані окремі обмеження, передбачені законодавством у сфері запобігання корупції про зайняття іншою оплачуваною або підприємни-

цькою діяльністю.

Врегулюється питання оплати додаткової відпустки окремим категоріям громадян та постраждалим учасникам Революції Гідності. Ці кошти будуть відшкодовуватись за рахунок коштів підприємств, призначених на оплату праці, або за рахунок коштів фізичної особи, в якій працюють за трудовим договором працівники. До речі, у зв'язку зі збільшенням категорій осіб, які мають право на використання зазначеної відпустки, пропонується зменшити її тривалість з 14 до 7 календарних днів.

З приводу повідомлень та документів з питань трудових відносин: накази та розпорядження власника або уповноваженого ним органу можуть здійснюватися та вестися в електронній формі з використанням технічних засобів електронних комунікацій або шляхом відправлення електронних носіїв, на яких записано цей документ, відповідно до законодавства у сфері електронного документообігу.

Усувається стара законодавча прогалина стосовно порядку припинення трудового договору з працівником або фізичною особою, яка використовує найману працю у разі їх смерті, визнання судом безвісно відсутніми або оголошення померлими.

З метою справедливого підходу до нарахування компенсації за невикористану відпустку пропонується виключити зі ст. 81 та ч. 3 ст. 83 КЗпП (передбачається право працівника в умовах переведення на інше підприємство), перевести грошову компенсацію за невикористані ним дні щорічної відпустки на інше підприємство, в установу, організацію. Внесення таких самих змін поки тільки пропонується до Закону «Про відпустки».

Встановлюється чітко визначений строк, коли має бути виплачена заробітна плата за час відпустки, а саме не пізніше останнього дня, що передує дню початку відпустки (з урахуванням норм Конвенції МОП №132).

Передбачається відшкодування працівникам та роботодавцям пов'язаних з трудовими відносинами грошових сум, втрачених внаслідок збройної агресії. З цією метою заплановано розроблення окремого механізму.

Ст. 9 Закону «Про відпустки» (у частині зарахування стажу роботи, що дає право на щорічну основну відпустку) доцільно привести відповідно до ст. 119 КЗпП стосовно працівників, які призвані на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу, військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, військову службу за призовом осіб з числа резервістів в особливий період або прийнятими на військову службу за контрактом, оскільки ст. 119 КЗпП не містить норми про збереження в період військової служби щорічної основної відпустки за вказаними працівниками.

Так, Законом врегульовано окремі питання виплати грошової компенсації за невикористані працівником дні щорічних відпусток. Також з'являється таке поняття, як «додаткова батьківська відпустка». У разі смерті одного з батьків, через входження до складу спадщини, працівник матиме законну відпустку.

З метою усунення юридичних невизначеностей та подолання практичних прогалин у правозастосуванні, вносяться зміни до Закону №2136-ІХ. Конкретизовано порядок регламентації робочого часу та часу відпо-

чинку у період дії воєнного часу, зокрема, відносно категорій працівників, яким може бути збільшено тривалість роботи впродовж тижня, відновлено механізм оплати праці за роботу у вихідний день, уточнено порядок надання щорічної основної відпустки. Також акцентовано увагу на тому, що запровадження подовженої тривалості роботи є правом, а не обов'язком роботодавця.

Авжеж, для слідкування за виконанням вище перелічених правил, з метою захисту трудових прав працівників, вносяться зміни до Закону №2136-ІХ, які дадуть змогу здійснювати позапланові заходи державного контролю за додержанням законодавства про працю.

У податковій декларації якого звітного періоду може бути включена до податкового кредиту сума ПДВ, за операціями за період лютий-травень 2022 р., якщо платник податку – покупець не сформував податковий кредит на підставі наявних...

У зв'язку з тим, що відбувається, з приходом подання декларацій, у платників ПДВ з'явилося питання:

«У податковій декларації якого звітного періоду може бути включена до податкового кредиту сума ПДВ, за операціями, які відбулись в період з лютого до травня 2022 р., якщо платник податку – покупець не сформував податковий кредит на підставі наявних первинних документів та не подав звітність за ці періоди, а податкові накладні за такими операціями зареєстровані постачальником в ЄРПН до 15.07.2022 р.?».

Відповісти на це питання взялась ДПС України. Там нагадали, що відповідь треба шукати у п. 32 прим. 2 підрозд. 2 розд. XX ПКУ (№ 2755-VI від 02 грудня 2010 р.).

За податкові періоди у вигляді місяців, починаючи з лютого до травня 2022 р., за операціями з придбання товарів чи послуг (за якими в ЄРПН постачальниками не зареєстровано податкові накладні та/або розрахунки коригування до них) платники податку мають:

– включати до складу податкового кредиту звітного періоду суми ПДВ, сплачені або тільки нараховані у складі вартості придбаних товарів/послуг, на підставі наявних у платника первинних документів, складених чи отриманих платником податку за операціями з придбання товарів/послуг відповідно до Закону № 996 (Якщо бути точніше, Закон № 996 – Закон України № 996-XIV від 16 липня 1999 року «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» із змінами і доповненням);

– платники податку мають право на віднесення сум податку до податкового кредиту відповідного звітного періоду, на підставі наявних у платника первинних (розрахункових) документів, складених чи отриманих платником податку за операціями з придбання послуг, відповідно до Закону № 966. Відбувається це в тому випадку, якщо отримувачі послуг, що постачаються нерезидентами, місце постачання яких розташоване на митній території України, у разі нарахування таким отримувачем послуг ПДВ у складі податкових зобов'язань, визначених у податковій декларації за відповідний звітний (податковий) періоду.

Згідно до п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Пе-

рехідні положення» ПКУ платники податків, які мають можливість своєчасно виконувати податкові обов'язки з дотримання термінів, зокрема, реєстрації у відповідних реєстрах податкових накладних, розрахунків коригування, звільняються від відповідальності за несвоєчасне виконання таких обов'язків, граничний термін виконання яких припадає на період починаючи з 24 лютого 2022 р. до дня набрання чинності Законом № 2260-IX, але за умови реєстрації такими платниками податкових накладних та розрахунків коригування в ЄРПН в термін до 15 липня 2022 р.

У п.п. 69.1 прим. 1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ передбачено, що платники ПДВ зобов'язані забезпечити у строки, встановлені п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, реєстрацію податкових накладних та розрахунків коригування в ЄРПН, граничний термін реєстрації яких припадає на періоди, зазначені у п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, та уточнити податковий кредит, задекларований платниками на підставі наявних у платника первинних документів, з урахуванням даних податкових накладних та/або розрахунків коригування, зареєстрованих в ЄРПН.

У п.п. 69.9 п. 69 підрозд. 10 розд. XX ПКУ передбачено, що для платників податків та контролюючих органів зупиняється перебіг строків, визначених податковим законодавством та іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, крім:

дотримання строків реєстрації податкових накладних, розрахунків коригування до них в ЄРПН, подання звітності, зокрема звітності, передбаченої п. 46.2 ст. 46 ПКУ, сплати податків та зборів платниками податків;

строків проведення камеральних перевірок, складання актів, подання та розгляду заперечень, визначення грошових зобов'язань, прийняття, надсилання та оскарження податкового повідомлення-рішення за результатами камеральних перевірок, нарахування пені;

строків проведення фактичних та документальних позапланових перевірок, складання актів, подання та розгляду заперечень, додаткових документів та пояснень, визначення грошових зобов'язань, прийняття, надсилання та оскарження податкового повідомлення-рішення, адміністративного арешту майна за результатами фактичних перевірок.

Крім того, відповідно до вимог п. 198.6 ст. 198 ПКУ, якщо платник податку не включив у відповідному звітному періоді до податкового кредиту суму ПДВ на підставі отриманих податкових накладних / розрахунків коригування до таких податкових накладних, зареєстрованих в ЄРПН, таке право зберігається за ним протягом 365 календарних днів з дати складання податкової накладної/розрахунку коригування.

Отже, якщо платником податку не сформовано по-

датковий кредит на підставі наявних у платника первинних (розрахункових) документів за операціями, які відбулись протягом лютого – травня 2022 р. та не подано декларації за вказані звітні періоди, то сума ПДВ, відображена у податкових накладних, складених за такими операціями та зареєстрованими постачальником в ЄРПН до 15.07.2022 р., може бути включена до складу податкового кредиту вказаних або наступних звітних періодів протягом 365 календарних днів з дати складання таких податкових накладних з урахуванням зупинення термінів, визначених п.п. 69.9 п. 69 підрозд. 10 розд. XX ПКУ.

Обов'язкова реєстрація ПН та РК за лютий-травень 2022 року до 15 липня.

Міністерство Фінансів України 10 червня 2022 р. опублікувало статтю із роз'ясненням про застосування штрафних санкцій за несвоєчасну реєстрацію податкових накладних (ПН) та розрахунків коригування (РК), складених за період 01-31 травня 2022 р.

Законом України № 2260-IX від 12 травня 2022 р. (далі – Закон № 2260) внесено зміни, зокрема до п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX ПКУ, та доповнено п.п. 69.11.

Зазначеними змінами для платників ПДВ, які мають можливість виконувати свої податкові обов'язки, встановлюються нові строки виконання тих податкових обов'язків, які за загальними правилами повинні були виконані у лютому – травні 2022 р., зокрема ПН та РК в ЄРПН, подання податкової звітності, сплата податків і зборів.

Так, платники ПДВ зобов'язані до 15 липня 2022 р. зареєструвати ПН та РК в ЄРПН, складені за операціями з постачання товарів і послуг здійсненими протягом лютого-травня 2022 р.

Зазначимо, що фінансова відповідальність буде застосовуватись до платників податків, які мали можливість, але не виконали у строки встановлені Законом № 2260 свої податкові обов'язки, строк виконання яких за загальними правилами припадав на податкові періоди лютий-травень 2022 р. Тобто штрафувати будуть за нереєстрацію до 15 липня 2022 року ПН та РК в ЄРПН та/або за неподання до 20 липня 2022 р. податкової звітності та/або за несплату не пізніше 31 липня 2022 р. податків та зборів.

Тобто Закон № 2260 звільнив від відповідальності платників податків, які мають можливість виконувати податкові обов'язки, якщо вони зареєструють зазначені податкові накладні та розрахунки коригування в ЄРПН до 15 липня 2022 р., до 20 липня 2022 р. подадуть відповідну податкову звітність та не пізніше 31 липня 2022 р. сплатять відповідні податки та збори.

підготувала Поліна Курнаєва